

Avdelningen för regioner och miljö
Mattias Arvidsson
010-479 66 83

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Energimarknadsinspektionens rapport "Ny modell för elmarknaden", nr 2017:05

1 Sammanfattning

Statistiska centralbyråns (SCB:s) yttrande begränsas till synpunkter som rör myndighetens verksamhet i egenskap av statistikproducent.

Energimarknadsinspektionen presenterar i rapporten "Ny modell för elmarknaden" förslag på att centralisera informationsutbytet för aktörer på den svenska elmarknaden. Huvudpunkten i förslaget är införandet av en så kallad elmarknadshubb, där aktörer på den svenska elmarknaden har rapporteringsskyldighet avseende uppgifter om elmarknadens processer och funktion.

SCB framställer statistik inom energiområdet på uppdrag av Energimyndigheten. SCB:s uppgiftsinsamling för energistatistiken sammanfaller delvis med elmarknadshubbens tänkta datainnehåll. Om SCB kan ersätta delar av den egna direktinsamlingen med uttag av data från elmarknadshubben, medför det en kostnadsreducering för statistikproduktionen, en möjlighet att publicera mer omfattande och tillförlitlig statistik samt en möjlighet att minska uppgiftslämnararbetet. Data från elmarknadshubben kan även användas för framställning av officiell statistik inom andra områden än energiområdet.

SCB behöver ett tydligt lagligt stöd för statistikframställning baserad på data från elmarknadshubben. För att energistatistik av tillförlitlig kvalitet ska kunna framställas till en rimlig kostnad behöver SCB få tillgång till mikrodata på leveranspunktsnivå.

2 Lagligt stöd för statistikframställning baserad på data från elmarknadshubben

I rapporten anges ett förslag till lag om elmarknadshubb. Av 6 § framgår att uppgifterna i elmarknadshubben får behandlas och lämnas ut för framställning av statistik enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Det framgår dock inte tydligt av 8 § om SCB kan bli registrerad användare av elmarknadshubben. Enligt 18 § medges direktåtkomst till personuppgifter endast för den som är registrerad användare. Enligt 10 § ska avgifter tas ut av registrerade användare; SCB förutsätter att detta inte kommer att gälla för SCB:s eventuella användning av data från elmarknadshubben.

I 4 § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken anges att uppgifter för den officiella statistiken ska samlas in på ett sådant sätt att uppgiftslämnandet blir så enkelt som möjligt, står i proportion till användarnas behov och är en rimlig arbetsbörda för uppgiftslämnarna. Vidare anges att de statistikansvariga myndigheterna vid framställning av officiell statistik i så stor utsträckning som möjligt ska använda uppgifter ur befintliga register. SCB vill därför framhäva vikten av att data från elmarknadshubben ska kunna användas för statistikframställning.

Vid myndigheters framställning av statistik gäller sekretessbestämmelsen i 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Statistisk röjandekontroll tillämpas för att se till att inte uppgifter om enskilda individer eller företag ska gå att utläsa ur redovisad statistik. För att SCB ska kunna publicera statistik där ett enskilt företags förhållanden framgår, krävs ett uttryckligt samtycke till att efterge sekretess från företagets firmatecknare.

På sidan 83 i rapporten anges att uppgifter från elmarknadshubben endast kommer att kunna redovisas av SCB på en aggregerad nivå, då det råder absolut sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Redovisning på aggregerad nivå är ett specialfall av statistikredovisning efter röjandekontroll och fullt i linje med nuvarande tillämpning. SCB vill påpeka att Energimyndigheten är statistikansvarig myndighet för energistatistiken och därmed också kan redovisa energistatistik.

För att statistik ska kunna tas fram krävs tillgång till mikrodata, dvs. data som inte är sammanräknade utan avser enskilda observationer för exempelvis individer eller företag. Notera att en statlig myndighet enligt 6 § förordningen om den officiella statistiken ska lämna de uppgifter som behövs för den officiella statistiken till statistikansvariga myndigheter. På sidan 90 i rapporten anges att sekretessen avseende elmarknadshubben inte ska hindra att uppgifter lämnas ut för ett statistiskt ändamål. Denna sekretessbrytande bestämmelse behöver tydliggöras i förslaget till lag om elmarknadshubb, exempelvis med en formulering enligt följande: *På begäran av Statistiska centralbyrån ska uppgifter lämnas ut från elmarknadshubben i den utsträckning som behövs för framställning av statistik.*

3 Kvalitetssäkring av rapporterade uppgifter i elmarknadshubben

Registrerade användare i elmarknadshubben ska löpande registrera nya uppgifter samt ändringar och kompletteringar av tidigare lämnade uppgifter. Den som är registrerad användare av elmarknadshubben ansvarar för att de uppgifter som den registrerar i elmarknadshubben är riktiga. Om en uppgift ändras ska den som ansvarar för driften av elmarknadshubben kontakta berörda användare.

SCB granskar egeninsamlade mikrodata genom rimlighetskontroller och med hjälp av handläggares ämneskunskap. Om en uppgift misstänks vara felaktig kontakter SCB uppgiftslämnaren och ber denne kontrollera uppgiften och skicka in den på nytt om den är felaktig.

Elmarknadshubben kommer rimligtvis att sakna uppgifter eller innehålla felaktiga uppgifter som riskerar att försämra statistikens tillförlitlighet vid användning av hubbdata. Hur registrerade uppgifter kontrolleras och vilken myndighet eller organisation som samordnar kvalitets-säkringen behöver förtydligas. Om SCB som användare av elmarknadshubben hittar felregistrerade uppgifter behövs en ansvarig myndighet eller organisation som SCB kan verifiera uppgiften med. Om ansvaret inte centraliseras kommer SCB att granska data från elmarknadshubben separat. Det innebär att SCB och elmarknadshubben upprättar två olika register och tar olika återkontakter med uppgiftslämnare. Det riskerar att öka uppgiftslämnarbördan och administrationen kring elmarknadshubbens datainnehåll.

4 Elmarknadshubbens innehåll

Elmarknadshubben kommer att innehålla information om ca 5,3 miljoner uttagpunkter och ca 5300 inmatningspunkter, så kallade leveranspunkter. För varje leveranspunkt registreras data om bland annat överförd mängd el, leveranspunktens adress och vilken kund eller elproducent som är ansluten till leveranspunkten. Motsvarande data-mängd ingår i SCB:s månatliga och årliga datainsamling i undersökningar rörande bland annat tillförsel och användning av el. Uppgifter från dessa undersökningar används förutom för primärstatistik avseende energi även för utsläppsstatistik och miljöräkenskaper.

SCB för en dialog med Svenska kraftnät (SVK), som ansvarar för att utveckla och driva elmarknadshubben, om vilka data SCB behöver från elmarknadshubben för att ersätta direktinsamlingen från företag. Denna kravställning på elmarknadshubbens innehåll och funktion skickas separat till SVK och ingår inte i detta remissvar.

Beslut i detta ärende har fattats av vikarierande generaldirektör Helen Stoye i närvaro av avdelningschef Marie Haldorson, enhetschef Jörgen Brewitz och handläggare Mattias Arvidsson, föredragande.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

Helen Stoye

Mattias Arvidsson